

Mødet den 6. April 1922.

Fraværende: M. Brammer, Andr. Christensen, J. Chr. Møller, Marthin Pedersen, Vald. Pedersen og M. Simonsen.

1. (J. Nr. 61—1922). **Meddelelse fra Overligningskommissionen om Ændringer i Tillægsligningen 1921—22.**

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 795—1921). **Regnskab for M. C. Lottrup's Legat for 1920—21.**

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 5¹—1922). **Skrivelse fra Krigsministeriet med Tilladelse til at benytte nogle Lokaler paa Fodfolkskasernen til Indkvartering af Husvilde.**

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 62—1922). **Skrivelse fra Indenrigsministeriet angaaende Købstadkommunnernes Lønningsvedtægter.**

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 660—1921). **Skrivelse fra Indenrigsministeriet angaaende Bevilling af Byggetilskud til Detailhandler P. Thorup.**

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 470—1921). **Indenrigsministeriets Sam-**

tykke til, at Kommunen overtager Garantien for et af Arbejdernes Andels-Boligforening optaget midlertidigt Laan paa indtil 217000 Kr.

Toges til Efterretning.

7. (J. Nr. 19¹—1922). Skrivelse fra Indenrigsministeriet angaaende Udbetaling af Forskud paa Statens Tilskud til Arbejdslosheds Understøttelse i. H. t. Lov af 22. Decbr. 1920.

Toges til Efterretning.

8. (J. Nr. 55—1922). Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder om Udbetaling af Forskud paa Erstatning for Afstaaelse af Aaby-Arealerne til Staten.

Toges til Efterretning.

9. (J. Nr. 59—1922). Skrivelse fra Undervisningsministeriet om Udbetaling af Tilskud til Observatoriets Drift.

Toges til Efterretning.

10. (J. Nr. 785—1921). Meddelelse angaaende Landsbyskolars Besøg i Aarhus i 1921.

Formanden meddelte, at Skoleudvalget havde antaget fhv. Overlærer Larsen som Vejleder for disse Skoler.

Toges til Efterretning.

11. (J. Nr. 33—1922). Indstilling fra Kasseudvalget angaaende Lønningen til den præsteviede Medhjælper ved Sct. Johannes Kirke.

Følgende Indstilling forelaa:

»Udvalget anser det for rettest, at det omhandlede Beløb, 2003,97 Kr., udskrives gennem Kirkeskatten«.

Formanden oplyste, at dette Beløb tidligere havde været betalt af Byraadet, som saa fik det refunderet af Domkirkens Budget, men efter den ny Lønningslov kunde det ikke længere tages fra

Alterdegneembedet, hvorfor Udvalget foreslog, at det skulde afholdes af Kirkens eget Budget.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 48—1922). Indstilling fra Brolægningsudvalget om **Ændringer i »Almindelige Betingelser for Arbejder og Leverancer for Aarhus Kommune«.**

Der forelæa Forslag om følgende Ændringer:

- 1) § 15, 1. og 2. Stykke affattes saaledes:

»Forhold til Arbejdere.

Entreprenøren maa, saafremt disse kan faaes i et tilstrækkeligt Antal, kun benytte her i Byen bosiddende Arbejdere.

Entreprenøren er forpligtet til at overholde de Priskuranter og Overenskomster, der gælder mellem Arbejdsgiverne og Arbejderne i vedkommende Fag.

Entreprenøren skal ved Arbejdets Paabegyndelse fremlægge til Approbation en Police, hvorved han for hele Arbejdsperioden har forsikret alle sine ved det paagældende Arbejde beskæftigede Arbejdere og Funktionærer mod Ulykkestilfælde i Overensstemmelse med Lov af 7. Januar 1898 og senere Tillæg og endvidere saaledes, at Forsikringen ogsaa gælder for de i forannævnte Lov undtagne 13 Uger med en Dagpengeudbetaling af 3 Kr.

- 2) § 20, 1. Stk. affattes saaledes:

I Tilfælde af Meningsforskel mellem Bygningsbestyrelsen og Entreprenøren om deres indbyrdes Retsforhold eller Bygningsbestyrelsens Afgørelser, ville Stridsspørgsmaalene være at forelægge Byraadet. Saafremt Entreprenøren formener sig brøsthølden ved Byraadets Afgørelser, eller der hersker Meningsforskel angaaende det indbyrdes Retsforhold, kan Sagen af-

gøres ved Voldgift som sidste Instans, naar begge Parter skriftlig giver deres Samtykke dertil, men kan den ellers af hver af disse fordres afgjort ved dansk Domstol.

§ 20, 2. Stk., 2. Linie: »4 Dage« ændres til »8. Dage«. 8. Linie: »Dansk Ingeniørfor-
enings Bestyrelse« ændres til »Aarhus Magistrat.«

§ 20, 3. Stk. 3. Linie: »derved at han slutter sig til et af de afgivne Vota« ændres til »hvis Kendelse dog ikke maa gaa udover de ved de to Vota satte Grænser«.

§ 20, 4. Stykke, 2. Linie: Efter »Voldgift« indsættes: »eller Domstol«.

3) § 22, 3. Stk. Efter »Entreprisen« indsættes: »eller Dele deraf«.

F o r m a n d e n erindrede om, at Sagen tidligere havde været behandlet i Byraadet og nu var rettet i Henhold til de faldne Udtalelser.

A. M ø r u p foreslog, at Bestemmelsen om, at en Entreprenør skal bruge indenbys Arbejdskraft, blev ændret til »kvalificeret Arbejdskraft«.

M. C. F a l k fandt denne Tilføjelse overflødig, da alle var indforstaaet med, at det skulde være brugbar Arbejdskraft.

A. M ø r u p syntes, at man saa lige saa godt kunde indsætte det i Bestemmelsen.

M. C. F a l k havde set uheldige Følger af en saadan Bestemmelse, idet der jo altid kunde disputeres om, hvem der var kvalificeret, og det kunde let komme til at volde Kvaler i Fremtiden.

F o r m a n d e n mente, at Udvalget kunde have nok at gøre med at faa Entreprenørerne til at holde deres Kontrakter, og en saadan Vedtagelse vilde gøre det vanskeligere, hvorfor Taleren vilde fraraade den.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 73—1922). Indstilling fra Udvalget for Bygninger og Inventar om, at **Søndre Badeanstalt for Kvinder udlægges Syd for Dampskibsbroen.**

Fra Skoleudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Idet Skoleudvalget henviser til de medfølgende Skrivelser, indstiller man til det ærede Byraad, at Kommunens søndre Badeanstalt for Kvinder og for Skolepiger i indeværende Aar henlægges Syd for Dampbaadens Anløbsbro, omtrent hvor Marselisborg Skoles Badeanstalt i de senere Aar har været udlagt, samt at sidstnævnte Badeanstalt i Aar udlægges Syd for Holmevej«.

Fra Udvalget for Bygninger og Inventar forelaa derefter følgende Indstilling:

»Udvalget maa beklage, at ovenstaaende Anmodning om Flytning af den søndre Badeanstalt for Kvinder først fremkommer nu, da man skal paabegynde Badeanstaltnes Udsættelse, idet en Forandring af Badeanstaltens Beliggenhed kræver en Del Forundersøgelser.

Udvalget vil dog straks lade disse Undersøgelser iværksætte, og hvis det derefter viser sig muligt at foretage en Ændring af Badeanstaltens Beliggenhed, kunde Udvalget tænke sig, at den flyttes ud i Nærheden af Holmevejen«.

P. P e t e r s e n udtalte, at der ofte havde været klaget over den nuværende Plads for Badeanstalten, idet der udmundede en Kloak i Nærheden, hvorved Vandet til Tider forurenedes. Den af Skoleudvalget ønskede Plads lige Syd for Dampskibsbroen fandt Udvalget dog ikke gunstig, idet det kunde blive generende at have den ved Siden af Broen, og Vandet af og til ogsaa blev forurennet der. Desuden vilde det ikke se godt ud fra Dalgas Avenue at have Badeanstalten her. Afstanden til Holmevej

var 3 Minutters Gang længere, og det kunde næppe spille nogen stor Rolle for Skolerne. Tillige havde Stadsingeniøren ladet Pladsen ved Broen undersøge, og det havde vist sig, at Bunden ikke var god, og Dybden saa stor, at der til Dels maatte nyt Materiale til, hvis Anstalten skulde anbringes paa dette Sted. Af disse Grunde vilde Taleren foreslaa at lægge den hen til Holmevej.

H. P. Christensen mente ikke, at Pladsen Syd for Broen var mere generende end Nord for, og den egentlige Grund til Modstanden var vist Hensynet til Villaejerne. Taleren vilde dog anbefale at lægge Anstalten Syd for Broen, da Vejen i Forvejen var lang nok for Skolebørnene.

A. S n e u m vilde støtte H. P. Christensens Forslag af Hensyn til Skolepigerne, som havde en lang Vej til Badeanstalten, særlig fra Byens indre Skoler, og man kunde ikke forlange, at Pigerne skulde løbe saa hurtigt derved som Drengene. Hvad det generende angik, kunde det vel nok indrettes saaledes, at man undgik dette, og det kunde let blive mere uheldigt at lægge den ved Siden af Herrernes Badeanstalt. Hvorvidt det blev dyrere at lægge den Syd for Broen, vidste Taleren ikke, men det kunde ikke nægtes, at Udgiften i de sidste Aar havde været meget stærkt stigende og nu var oppe paa over 50000 Kr aarlig. Det var derfor et Spørgsmaal, om det ikke lige saa godt kunde betale sig at anlægge en permanent Svømmeanstalt. Selvfølgelig var det ikke Tiden at kræve nye Anlæg af den Art, men Driften kunde muligvis blive billigere, og der kunde afholdes Svømmeopvisninger o. lign. mod Entre, der kunde bøde noget paa Udgiften. Taleren ønskede ikke at kritisere Udvalget, men vilde blot henstille til det at have denne Sag i Erindring.

M a r i a n e T h o m s e n fandt det nødvendigt at flytte Badeanstalten; men det kunde jo ikke nægtes, at det vilde se grimt ud at faa den til at ligge lige ud for Dalgas Avenue. Naar Taleren alligevel i Skoleudvalget var gaaet med til at foreslaa denne Plads, skyldtes det de stærke Klager over, at Skolepigerne fra et Par Skoler ikke kunde naa ud til Holmevej og tilbage paa 1 Time. Men efter de Oplysninger, Konsul Petersen havde givet om, at det vilde medføre en ekstra Udgift at lægge Anstalten paa denne Plads, og da det kun drejede sig om 3 Minutters Vej, var det maaske alligevel heldigst at flytte den til Holmevej. Maaske kunde Sagen udsættes, til man fik yderligere Oplysninger fra Stadsingeniøren.

F o r m a n d e n kunde ikke gaa med til at flytte Badeanstalten længere ud end nødvendigt. Det drejede sig ikke alene om de to indre Skoler, idet f. Eks. Læssøesgades Skole havde omtrent lige saa langt til Stranden.

P. P e t e r s e n antog, at Skolerne nok kunde spare de 6 Minutter et eller andet Sted. Skulde Anstalten lægges ved Broen, blev det saa meget dyrere, at man kom ud over Budgettet, og det kunde Taleren ikke stemme for. Men det var maaske en god Idé at tage Entre og derved faa nogle Penge ind; hvis der saa tillige blev sat en bestemt Tid for Ophold paa Anstalten, vilde der sikkert blive bedre Orden derude.

H. P. C h r i s t e n s e n ønskede ikke at sprænge Budgettet, men der forelaa jo ingen Oplysninger om Udgiften, og det kunde være rart først at faa et Overslag over, hvad Merudgiften vilde blive. Maaske blev det slet ikke dyrere.

A. S n e u m gjorde opmærksom paa, at Skolepigerne fra et Par Skoler allerede nu maatte

bruge et Kvarter udover Timen, og skulde Anstalten flyttes til Holmevej, blev det endnu værre. Det var selvfølgelig ikke Talerens Mening, at der skulde betales Entre ttl Badeanstalten, blot til eventuelle Svømmeopvisninger.

Skoleudvalgets Indstilling vedtoges.

14. (J. Nr. 39—1922). Indstilling fra Sundhedskommissionen angaaende **Ændring af Sundhedsvedtægtens § 26.**

H. P. Salling meddelte, at der i § 26 stod, at der skulde forefindes Vandhaner i Ejendommenes Gaarde, men det var ikke blevet overholdt igennem mange Aar, og da der nu var installeret W. C. i de fleste Ejendomme, fandt man det ikke nødvendigt, hvorfor man indstillede at frafalde Kravet. Det var heller ikke almindeligt i andre Byer.

Indstillingen vedtoges.

15. (J. Nr. 31—1921). **Andragende om Tilladelse til at indrette Lysbadeanstalt i Ejendommen Nørrealle Nr. 30.**

Anbefalet af Huslejenævnet og Udvalget for Bygninger og Inventar.

Bevilgedes.

16. (J. Nr. 32—1922). **Andragende fra Aarhus Orkesterforening og Restaurationerne i Skovpavillonerne om, at Bestemmelsen om Afgift af Restaurationsmusik ikke anvendes paa Friluftsorkestre ved Pavillonerne.**

Kasseudvalget kan ikke anbefale Andragendet.

Formanden oplyste, at det kun drejede sig om 200 Kr., og Udvalget mente, at Lejeforholdene var saa gunstige for Værterne i Pavillonerne, at der ikke var Anledning til at fritage dem for denne Skat.

Kunde ikke bevilges.

17. (J. Nr. 2¹⁹³—1921). **Andragende om Tilladelse til Paabygning af en Kvist paa Mejlgade Nr. 2.**
Anbefalet af Udvalget for Bygninger og Inventar.

Bevilgedes.

18. (J. Nr. 27—1922). **Audragende fra Ormslev Børnehjem om Udbetaling af Kommunens Tilskud.**

Formanden erindrede om, at der var budgetteret 200 Kr. af det Beløb, der beror paa Byraadets nærmere Bestemmelse. Kasseudvalget anbefalede at anvise Tilskudet.

Bevilgedes.

19. (J. Nr. 1¹—1922). **Andragende om Tilladelse til Sammenlægning af Matr. Nr. 764, 765 og 811 af Bygrundene fra Marselisborg.**

Anbefaledes.

20. **Andragende om Tilladelse til Udstykning af:**

a. (J. Nr. 1³⁴—1921). Matr. Nr. 2126 g af Aarhus Købstads Bygrunde.

b. (J. Nr. 1⁸⁵—1921). Matr. Nr. 1081 a af Aarhus Købstads Bygrunde.

Anbefaledes.

21. Formanden gjorde opmærksom paa, at der havde staaet en Artikel i Bladet »Børsen«, som gik ud paa, at Statskassen ofte var i Forlegenhed for Penge, og det skulde skyldes, at Kommunerne holdt de Bidrag tilbage, som skulde indbetales i Statskassen. Taleren vilde hertil sige, at der var nogle Aar, hvor Rigsdagen lavede den ene Lov efter den anden om Dyrtidsforanstaltninger, Lønninger o. s. v., som Kommunerne til Dels skulde betale udover det Budget, der var lagt, og derved kom maaske nogle Kommuner til at staa i Resistance til Staten. Men for Aarhus Bys Vedkommende var dette et forlængst overstaaet Stadium. Det virkelige Forhold var, at Staten var i Gæld

til Kommunerne, som ofte i lang Tid maatte staa i Forskud for store Beløb, og kun de 2 Gange aarlig, da Kommunerne skulde indbetale Statskatten, var Staten paa den rigtige Side. Saaledes var i hvert Fald Forholdet her. Taleren havde i Januar Maaned paa et lukket Møde givet Byraadet Meddelelse om, at Kommunen den 15. Januar skulde indbetale til Statskassen et Beløb paa ca. 2483000 Kr. i Skat, men samtidig havde Byen til gode hos Staten 2491000 Kr., altsaa 8000 Kr. mere. Statsskatten blev indbetalt den 12. Januar til Trods for, at ca. $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. af Skatten ikke var gaaet ind, og samtidig var der udbetalt forskellige Understøttelser, hvoraf en Del skulde refunderes af Staten, saaledes at Byen faktisk havde omtr. 500000 Kr. til gode, efter at Gælden var betalt. Det var ogsaa en ganske mærkelig Tendens, at Artiklen her henviste til de folkevalgte Borgmestre, for Ministeriet havde i sin Magt til enhver Tid at tvinge Kommunerne til at betale. En Del af Aarhus Kommunes Tilgodehavende stammede helt tilbage fra 1919, nemlig 200000 Kr. for Aaby-Åreulerne, og først i disse Dage var der heraf anvist et Forskud paa 150000 Kr. Fra 1920 stammede et Tilgodehavende paa 256570 Kr., der var udlagt for Staten, og for 1921—22 ca. 1445000 Kr. Der kunde ogsaa nævnes, at Kommunen til Arbejdsløshedsunderstøttelse havde udbetalt over 600000 Kr., før man kunde opdrive et Tilskud fra Staten, der skulde refundere $\frac{2}{3}$ af Beløbet. Det var derfor ganske mærkeligt, at en saadan Artikel kunde fremkomme, da den sikkert var inspireret fra ministeriel Side, og det maatte nærmest kaldes sørgeligt at faa saa misvisende Artikler frem i Bladene. Forholdet var i hvert Fald for Aarhus Kommunes Vedkommende lige

det modsatte, og Taleren havde derfor fundet Anledning til at give disse Oplysninger, for at Byens Skatteborgere ikke skulde faa den Opfattelse, at Byraadet forvaltede Byens Midler paa en daarlig Maade.

Toges til Efterretning.

